

DOOR-, DWARS- EN MEEDENKER

VAN DE HOOFDREDACTIE

Medio februari bereikte ons het droevige bericht dat Dany Jacobs op 11 februari jl. is overleden. Amper een week daarvoor bood hij ons nog een concept voor een artikel aan. Slechts enkele weken voor zijn overlijden sprak Dany nog vol enthousiasme met de uitgever over de toekomst van *Holland Management Review*. Al die tijd hebben wij niet geweten dat Dany ernstig ziek was. Een en ander is veelzeggend over zijn volharding en vastberadenheid: tot het einde ging Dany voor de zaken en ideeën waar hij voor stond.

Dany Jacobs was onder meer docent aan de (toen nog) KUN, onderzoeker en adviseur bij TNO Studiecentrum voor Technologie en Beleid, en hoogleraar en lector bij respectievelijk TUE, RUG, AMFI, HAN/ArtEZ, UvA en de HKU. De belangrijkste vraagstukken waarnaar in de loop van de jaren zijn aandacht uit ging, lagen op de terreinen van economische clusters, industriële ontwikkeling, strategisch management, creatieve en kenniseconomie, en innovatiebeleid. Bij het grotere publiek werd hij vooral bekend door de columns die hij van 1997 tot 2000 in *NRC Handelsblad* schreef over de kenniseconomie. Daarin hield hij onder meer het innovatiebeleid van de Nederlandse overheid en Europa kritisch tegen het licht. Zo zette hij zich af tegen de subsidiecultuur: '....in het algemeen bekruipt me het gevoel dat met dit soort aanpak Europa de kennisoorlog niet zal winnen, maar integendeel mogelijk veelbelovende ondernemers zal leren zichzelf duurzaam aan het subsidie-infuus te leggen.' Eerder al legde hij in zijn boek *Het kennisoffensief*, naast pluspunten, een aantal minpunten van de Nederlandse kenniseconomie bloot. Zo stelde hij: 'Nederland excelleert in procesinnovatie, het steeds efficiënter en goedkoper produceren van hetzelfde. In productinnovatie is Nederland veel minder sterk.' Het laatste decennium maakte hij zich vooral sterk voor onderzoek naar de drijfveren, groei en ontwikkeling van creatieve zakelijke dienstverleners. Tien jaar lang was Dany Jacobs lid van de redactieraad van *Holland Management Review* (HMR). Gedurende

die tijd liet hij zich in HMR ook als auteur gelden, met minstens één artikel per jaar. Door in HMR te publiceren voegde Dany de daad bij zijn uitspraak dat een kenniseconomie behoefte heeft aan in de eigen taal schrijvende wetenschappers. Dany schreef in ons blad over de economische kracht van Nederland (nr. 32), bezuinigen (90), leidinggeven (94), innovatie (81, 101 en 124), vraagstukken in de modebranche (105), creativiteit en de economie (107), de kennisdriehoek (132), evolutietheorie en bedrijfskunde (141), creatief ondernemerschap en dubbel succescriterium (146 en 147), designdenken (154 en 155) en designroutines (160). In zijn publicaties in HMR manifesteerde Dany zich vooral als 'doordenker'. Zo deed hij in het verlengde van zijn onderzoek naar innovatieroutines (124) onderzoek naar gemeenschappelijke organisatorische kenmerken onder bedrijven die bij herhaling succesvol zijn met design (zie in dit nummer: 160).

Naast 'doordenker' was Dany ook 'dwarsdenker'. Een creatief en eigenzinnig onderzoeker met uitgesproken opvattingen, die durfde in te gaan tegen gangbare beelden van en opvattingen over de werkelijkheid. Hij was zelf het levende voorbeeld van de 'misfits' waarvan hij vond dat bedrijven ze in dienst moeten hebben, omdat zij anders zijn en denken, waardoor ze een bedrijf dwingen een andere kant op te kijken. Omdat zij storende diversiteit inbrengen en tegenspraak leveren. Ook als auteur en lid van de redactieraad van HMR stelde Dany zich regelmatig kritisch op, bijvoorbeeld ten aanzien van het *format* van het blad. Maar uiteindelijk was hij ook steeds 'meedenker' als het er op aan kwam praktische oplossingen te vinden.

Helaas zullen we het voortaan moeten stellen zonder zijn lenige denktrant en onderzoekende volharding. In het bijzonder zullen we hem ook missen bij het maken van de komende twee nummers, over de maakindustrie en productinnovatie, onderwerpen die hij een warm hart toedroeg.

Peter Schramade